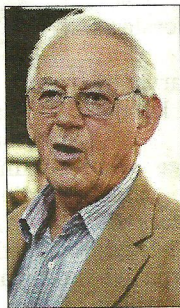
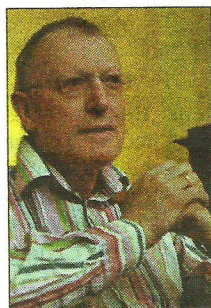

»Det blå Middelhav« er blevet omdannet til »Det røde Middelhav«. Tusinder af mennesker på flugt fra krig og sult er omkommet. Kommende generationer vil dømmе vore politiske ledere hårdt, skriver Hardy Hansen og Leif Bork Hansen. Foto: Scanpix

Solidaritet - en nødvendig utopi

EN BEDRE VERDEN: Hvis de mange milliarder, der i dag bruges på militær, i stedet blev brugt på afskaffelse af sult, nød og elendighed, ville vi for alvor få en bedre verden, men det kræver statsledere, der har en drøm om menneskerettigheder som Martin Luther King og Nelson Mandela.

Af Leif Bork Hansen, tidligere sognepræst i Lyngby, med i Bedsteforældre for asyl og Hardy Hansen, tidligere forbundsformand for SiD og MF (S)

»Nedbryd barrierer, nedriv den nøgne logisks magt, skab bånd! Solidaritetsprincippet er en antidosis mod en resigneret realisme, der ikke efterlader noget håb,« erklærer den italienske juraprofessor og politiker Stefano Rodotà, der for nyligt udsendte bogen med den sigende titel: »Solidaritet. En nødvendig utopi«.

Til de betydeligste visionære personer i vor tid hører den sorte præst og menneskerettighedsforkæmper Martin Luther King. I sin berømte tale fra 1963 ved Lincoln Memorial i Washington råbte han gang på gang: »Jeg har en drøm«. Talen var vendt mod raceadskillelsen i Amerika. Det var drømmen om, at hans fire børn en dag ikke skulle vurderes efter hudfarve, men hvor små sorte drenge og sorte piger kunne tage små hvide drenge og piger i hånden og gå sammen som brødre og søstre. Det betød ikke, at nu skulle de sorte til

magten og hævne ydmygelserne, hvor det bare var nye, der blev undertrykkere. Det var Martin Luther Kings drøm, at vi aldrig skulle blive frie alene, men kun sammen med hinanden. Selvom det endte med, at Martin Luther King blev myrdet, 39 år gammel, lever drømmen videre og Amerika har i dag sin første sorte præsident.

Og siden fortsatte drømmen på en ny måde i det, der skete i Sydafrika i opgøret med apartheidstyret. Sydafrikas første sorte præsident, Nelson Mandela, så, at der kun var én vej frem til at standse hadet og hævnen nemlig forsoning. Forsoning mellem bøddler og ofre. Begge, både bøddler og ofre, havde brug for forsoning. Barack Obama har sagt om Mandela, at han valgte håbet i stedet for frygten.

Mandela nedsatte i retsopgøret med de ugerninger, der skete under apartheidstyret, en »Sandheds- og forsoningskommission« med ærkebiskop Desmond Tutu som formand. I Sydafrika taler man ikke kun om en gengældende retfærdighed, men om en genoprettende retfærdighed! Det gælder om at nå hinanden på ny. Desmond Tutu henviser til det afrikanske begreb: Ubuntu. Det betyder gæstfrihed og kan oversættes: »Jeg er, fordi andre mennesker er til.«

Venter endnu på opgør

Europa og herunder Danmark venter endnu på at tage sit opgør med en såkaldt europæisk apartheid- eller adskillelsespolitik.

Dansk folkeparti har netop foreslået, at flygtninge skal blive i centrene og leve isolerede dér, indtil de kan sendes hjem, et forslag der finder forståelse i Venstre. Dette på trods af at flere undersøgelser har påvist, hvordan både forældre og børn pådrager sig varige psykiske mén ved årelange ophold i centrene. De, der har fået ophold, skal fortsat have deres sager prøvet på ny, ingen kan føle sig sikre på at blive her og slå rod, men kan blive udsendt igen. De danske asyllove er efterhånden blevet et uigennemtrængeligt netværk af love, som det er umuligt for almindelige mennesker at få overblik over. Lovene går ind og afbryder de inderligste

bånd mellem mennesker. Ægtepar adskilles, og forældre adskilles fra deres børn. Alle disse mennesketorsoer, som følge heraf, fremmer en rodløshed, som ikke bare rammer dem, det går ud over, men også os selv.

»Stramme asylregler og flere krav til indvandrere,« hed det i en helsidesannonce underskrevet af »Socialdemokraterne. Det Danmark du kender«. Men et sådant Danmark er mange rystet over og synger i stedet for med Natasja: »Gi' mig Danmark tilbage!« Kloden er stor nok til at rumme os alle. Det er ikke klodens størrelse, der er problemet, men den tiltagende kynisme.

For nylig holdtes i Christianskirken i Lyngby en festaften for flygtninge-indvandrere med et imponerende fremmøde. Lyngby Tårnbæk kommune og folkekirkemenigheder og frikirker stod bag initiativet. I alt 16 nationaliteter var repræsenterede. Alt imens politikerne forsøger at overgå hinanden i valgkampen med stramninger, er der en voksende folkelig bevægelse, der ikke lader sig besnakke af politikernes fremmedangst. Menneskelige bliver vi aldrig alene, kun sammen med hinanden.

»Det blå Middelhav« er blevet omdannet til »Det røde Middelhav«. Tusinder af mennesker på flugt fra krig og sult er omkommet. Kommende generationer vil dømmе vore politiske ledere hårdt. De vil blive indskrevet i historiebøgerne som dem, der startede afviklingen af vores velfærdssamfund og lukkede Danmark af internationalt og bidrog til den nationale selvtilstrækkelighed.

Skal en sådan fremtidig flygtningepolitik undgås, må nøgleordet være solidaritet. Vi skal i stedet for sparepolitikken arbejde på en mere ligelig fordeling af Danmarks og verdens velstand. Som Nordahl Grieg synger i »Kringesat af fjender«: »Jorden er rig. Findes her sult og nød, skyldes det sving.«

Hvis de mange milliarder, der i dag bruges på militær, i stedet blev brugt på afskaffelse af sult, nød og elendighed, ville vi for alvor få en bedre verden, men det kræver statsledere, der har en drøm om menneskerettigheder som Martin Luther King og Nelson Mandela.